

Şivet Ulan Anıt Kompleksi

V–VI. yüzyıllar

Tarihsel Tanım

Bu anıt kompleksi, Türk etno-politik birliklerine katılmış kağanlara adanmıştır.

İsimler

“Shiveet Ulaan”

Konum

Moğolistan'ın Bulgan aimagina bağlı Bayan-Agt sumunda, Arkhangai aimagina bağlı Hairhan sum sınırında yer alan “Shiveet Ulaan” adlı küçük kayalık tepe üzerinde bulunur. Hanui ve Hunui nehirlerinin birleşim noktalarına yakındır. Koordinatlar: N48° 47'54'', E102° 00'45''

Alanda taş çevreler, kurgan ve taş heykeller bulunmaktadır. Koyun ve aslan heykelleri Hairhan sum kültür merkezinde korunmaktadır. Stel ise Hairhan sum'daki Budist lama “Zhantsan Toin” manastırına taşınmıştır.

Özellikler

Taş çevreler (90×40 m) ve çevresinde on adet küçük yuvarlak taş yığını bulunmaktadır. Stel ve ona ait ortasında delik bulunan dörtgen kaide, taş kümelerinin doğu tarafında yer alır. Sekiz insan figürü, dört aslan ve beş koyun heykeli taş kümeleri ile kaide arasında konumlanmıştır.

Stel mavimsi renkte volkanik taştan yapılmıştır. Yüzeyinde bazı işaretler bulunmaktadır ancak bu işaretler silik olduğu için henüz tam olarak incelenememiştir.

Boyutlar

Stelin yüksekliği 1,54 m, genişliği 0,41 m ve kalınlığı 0,12–0,15 m'dir.

Araştırmalar

Genel araştırmalar şu bilim insanları tarafından gerçekleştirilmiştir:

- G.J. Ramstedt (1912)
- B. Bambaev (1927)
- T. Dorzhsuren (1956)
- D. Tseveendorzh (1976)

V.V. Volkov ve S.N. Korenevsky 1976 yılında anıt kompleksinin planını hazırlamıştır.

S.G. Kljashtorny ve S. Karzhaubay (1977), S. Karzhaubay (1979), V.E. Voitov (1996), D. Bayar (1997) ve V.D.

Kubarev taş heykeller ve plan üzerine çalışmalar yapmıştır.

Moğol-Japon ortak araştırma ekibi 1998 yılında incelemeler gerçekleştirmiştir.

1999 yılında “Moğolistan’ın Tarihi ve Kültürel Anıtları” adlı bilimsel rehberde kısa bilgi ve iki heykel fotoğrafı yayımlanmıştır.

2001 yılında “Moğolistan’daki Türk Anıtlarının Planı” adlı albümde taş heykel görselleri yayımlanmıştır.

K. Sartkozhauly 2002 yılında kompleks hakkında kapsamlı bilgi sunmuştur.

2004 yılında ise N. Bazylnan başkanlığındaki arkeografik ekip tarafından anıt ve yazıt özel olarak incelenmiştir.